Ιφιγένεια η εν Αυλίδι | Κριτική Παράστασης

Χριστίνα Χανιώτου

Η Ιφιγένεια η εν Αυλίδι του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου και μετάφραση Παντελή Μπουκάλα, παρουσιάζεται ως μια αυστηρή, σκοτεινή και βαθιά πολιτική ανάγνωση της τραγωδίας. Η παράσταση απομακρύνεται από κάθε διάθεση εξιδανίκευσης του μύθου. Στρέφει το ενδιαφέρον της στον μηχανισμό που οδηγεί μια κοινωνία να αποδεχθεί τη θυσία ενός αθώου ανθρώπου, στο όνομα ενός «ανώτερου» συλλογικού σκοπού.

Στο επίκεντρο, βρίσκεται ο πόλεμος όχι ως ηρωικό γεγονός, αλλά ως αποτέλεσμα εξουσίας, φόβου, φιλοδοξίας και χειραγώγησης. Ο Αγαμέμνων εμφανίζεται παγιδευμένος ανάμεσα στον ρόλο του πατέρα και σε εκείνον του αρχηγού. Ενώ η Ιφιγένεια γίνεται το σώμα πάνω στο οποίο εγγράφονται οι αποφάσεις των άλλων. Η σκηνοθετική ανάγνωση συνδέει καθαρά τον ευριπίδειο κόσμο με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Υπογραμμίζοντας πόσο εύκολα οι έννοιες της πατρίδας, του καθήκοντος και της συλλογικότητας μπορούν να μετατραπούν σε άλλοθι βίας.

Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στο σώμα και στη φωνή των ηθοποιών

Η υποκριτική γραμμή της ομάδας Σημείο Μηδέν είναι έντονα σωματική με αυστηρά οργανωμένες κινήσεις και εκφορές του λόγου. Αυτό δημιουργεί μια τελετουργική ατμόσφαιρα και ενισχύει την αίσθηση ότι οι χαρακτήρες βρίσκονται εγκλωβισμένοι σε έναν κόσμο που καταρρέει. Οι ερμηνείες λειτουργούν περισσότερο ως μέρος ενός ενιαίου σκηνικού μηχανισμού παρά ως μεμονωμένες ψυχολογικές προσωπογραφίες, επιλογή που ταιριάζει στη συνολική αισθητική της παράστασης.

Από την άλλη πλευρά, αυτή η αυστηρή φόρμα μπορεί σε ορισμένα σημεία να δημιουργεί απόσταση από τον θεατή. Η ένταση της κίνησης, η ρυθμική εκφορά και η διαρκής σκηνική πειθαρχία κινδυνεύουν να περιορίσουν τη

συναισθηματική αμεσότητα. Έτσι, ορισμένες συγκρούσεις γίνονται περισσότερο αντιληπτές ως πολιτικές και φιλοσοφικές θέσεις παρά ως αυθόρμητα ανθρώπινα βιώματα. Πρόκειται όμως για συνειδητή σκηνοθετική επιλογή και όχι για έλλειψη συνοχής.Κατεβάστε Εκπαιδευτικό Υλικό

Η μετάφραση του Παντελή Μπουκάλα διατηρεί την ποιητικότητα του κειμένου χωρίς να το απομακρύνει από το σήμερα

Ενώ η λιτή σκηνική σύνθεση, η μουσική και οι φωτισμοί υπηρετούν την αίσθηση ενός κόσμου που βρίσκεται λίγο πριν από την έκρηξη. Η διάρκεια των ενενήντα λεπτών βοηθά την παράσταση να διατηρήσει την έντασή της χωρίς περιττές παρεκκλίσεις.

Η συγκεκριμένη «Ιφιγένεια» δεν ενδιαφέρεται να προσφέρει μια όμορφη ή εύπεπτη αναπαράσταση της αρχαίας τραγωδίας. Επιδιώκει να εκθέσει τη βαρβαρότητα που μπορεί να κρυφτεί πίσω από υψηλά ιδανικά. Και σε αυτό βρίσκεται τόσο η δύναμη όσο και η δυσκολία της: ο θεατής δεν καλείται απλώς να συγκινηθεί από τη μοίρα της Ιφιγένειας, αλλά να αναρωτηθεί ποιοι μηχανισμοί εξακολουθούν και σήμερα να καθιστούν τέτοιες θυσίες αποδεκτές.